

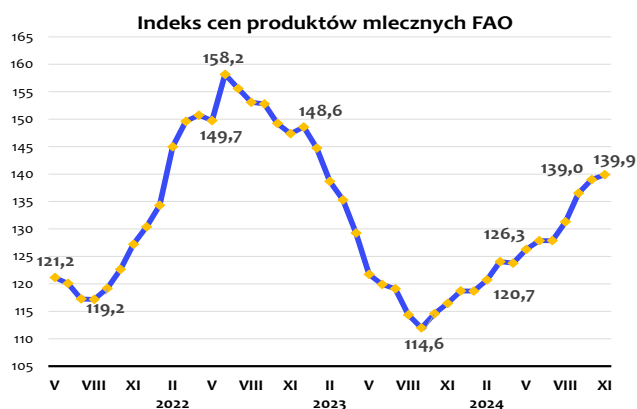
RYNEK PRODUKTÓW MLECZNYCH

- Kontynuacja wzrostu wartości indeksu cen produktów mlecznych FAO w listopadzie 2024 r.
- Spadek krajowych cen zbytu masła w blokach, proszków mlecznych oraz sera Edamskiego.
- Ceny sera Gouda na najwyższym poziomie w 2024 r.

TENDENCJE CENOWE

Indeks cen produktów mlecznych FAO

Według danych Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa od listopada 2023 r. utrzymuje się **wzrostowy trend** wartości indeksu cen produktów mlecznych FAO. W listopadzie 2024 r. wskaźnik ten ukształtował się na poziomie **139,9 pkt**, o 0,9 pkt wyższym niż w październiku 2024 r. Wskaźnik ten był o 23,4 pkt wyższy niż przed rokiem¹.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie FAO Food Price Index. Data odczytu 10.12.2024r.

Na wzrost wartości indeksu cen miały wpływ rosnące ceny proszku mlecznego i masła na rynku międzynarodowym, co było przede wszystkim wynikiem spadku produkcji mleka w Europie Zachodniej. Światowe ceny masła wzrosły czternasty miesiąc z rzędu, osiągając nowy rekordowy poziom, ze względu na silny popyt międzynarodowy, przy ograniczonych zapasach, szczególnie w Europie Zachodniej. Wzrosły również ceny sera, w wyniku mniejszej dostępności rynkowej, co było spowodowane popytem importowym na dostawy spotowe.

Ceny zbytu artykułów mleczarskich w Polsce w dniach 2–8 grudnia 2024 r.

W dniach **2–8.12.2024 r.** zakłady mleczarskie monitorowane w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW, **masło w blokach** zbywały przeciętnie po **36,68 zł/kg**, o 2% taniej niż tydzień wcześniej, ale o 11% drożej niż przed miesiącem. Za **masło konfekcjonowane** uzyskiwano **38,73 zł/kg** (7,75 zł za 200 gramową

Towar	Cena bez VAT	Zmiana do poprzedniego notowania
W zbycie wg ZSRIR 2–8.12.2024 r.		
masło [zł/kg]:		
w blokach	36,68	↓
konfekcjonowane	38,73	↑
mleko w proszku [zł/kg]:		
odtłuszczone (OMP)	10,80	↓
pełne (PMP)	19,16	↓
ser [zł/kg]:		
Edamski	20,50	↓
Gouda	23,33	↑
W skupie wg GUS – październik 2024 r.		Zmiana miesięczna
mleko surowe [zł/hl]	220,23	↑

kostkę), o 0,5% więcej niż w poprzednim notowaniu i o 6% więcej niż miesiąc wcześniej.

Cena zbytu **OMP** wyniosła **10,80 zł/kg**, o 1% mniej niż tydzień wcześniej, ale o 1% więcej niż przed miesiącem. W porównaniu z notowaniami sprzed roku OMP było o 3% tańsze. Cena **PMP** ukształtowała się na poziomie **19,16 zł/kg**, o około 3% niższym niż przed tygodniem i miesiącem. W odniesieniu do notowań sprzed roku cena PMP wzrosła o 20%.

Za **ser Edamski** średnio w kraju płacono **20,50 zł/kg**, o 4% mniej niż tydzień wcześniej i o 7% mniej niż przed miesiącem. Cena zbytu **sera Gouda** wyniosła **23,33 zł/kg** i była o 4% wyższa do uzyskanej w poprzednim notowaniu oraz o 5% wyższa niż przed miesiącem.

Ceny artykułów mleczarskich na giełdzie w Chicago

Na giełdzie w Chicago w notowaniu z **13 grudnia 2024 r.** cena **masła** ukształtowała się na poziomie **5 434 USD/t** (22,14 zł/kg), o 3% niższym niż przed tygodniem i o 6% niższym niż miesiąc wcześniej. W porównaniu z cenami sprzed roku masło było o 1% tańsze.

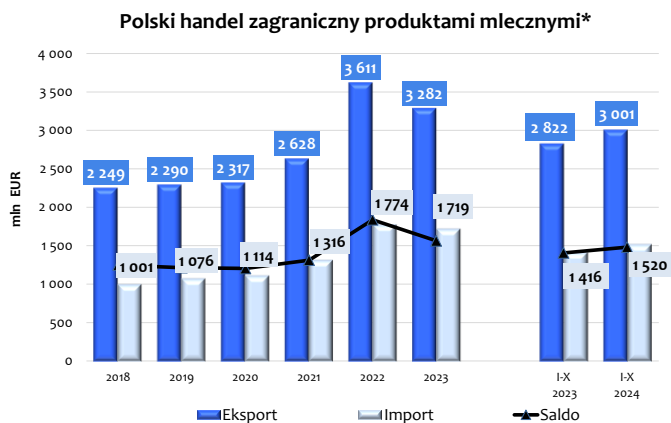
Cena **odtłuszczonego mleka w proszku** wyniosła **3 053 USD/t** (12,44 zł/kg) i była nieznacznie (o 0,4%) niższa niż przed tygodniem i miesiąc wcześniej. Za **pełne mleko w proszku** uzyskiwano **4 983 USD/t** (20,30 zł/kg), nieco (o 0,4%) więcej niż w poprzednim tygodniu, ale o 2% mniej niż miesiąc wcześniej. W odniesieniu do notowań sprzed roku OMP było droższe o 15%, a PMP – o 13%.

Cena **sera Cheddar** wyniosła **3 968 USD/t** (16,16 zł/kg) i była o około 6% wyższa niż tydzień i miesiąc wcześniej. Jednocześnie notowany poziom cen był o 18% wyższy niż przed rokiem.

¹ Indeks cen produktów mlecznych FAO obliczany na podstawie średnich miesięcznych zmian cen masła, serów, OMP i PMP ważonych wielkością eksportu, lata 2014–2016 = 100.

HANDEL ZAGRANICZNY²

Według wstępnych danych Ministerstwa Finansów w okresie **styczeń–październik 2024 r. wartość wywozu** produktów mlecznych z Polski wyniosła około **3,0 mld EUR (12,9 mld zł)** i była o 6% wyższa niż w porównywalnym okresie 2023 r. Jednocześnie na **import** tego asortymentu wydatkowano ponad **1,5 mld EUR (6,5 mld zł)**, o 7% więcej niż w okresie styczeń–październik 2023 r.

*z kazeiną i lodami

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2024 r. dane wstępne.

Dodatknie **saldo obrotów handlowych** artykułami mleczarskimi w okresie pierwszych dziesięciu miesięcy 2024 r. ukształtowało się na poziomie

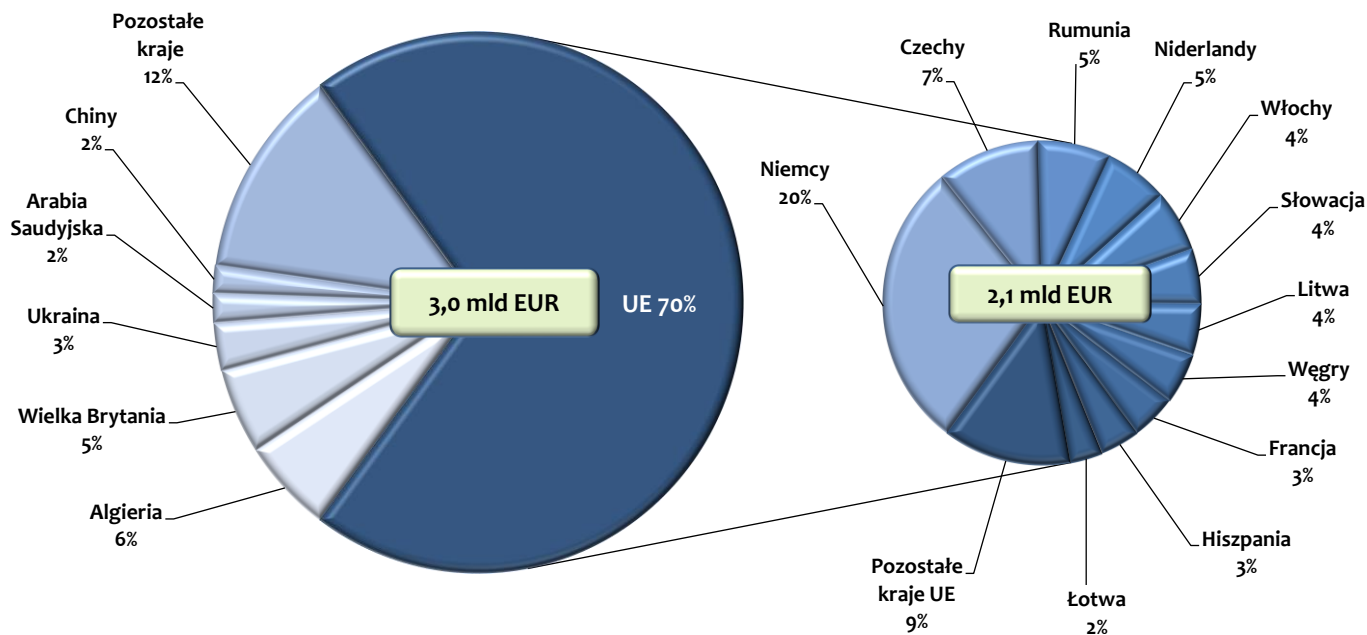
blisko **1,5 mld EUR (6,4 mld zł)**, o 5% wyższym niż przed rokiem.

Sprzedaż produktów mlecznych do krajów **Unii Europejskiej** wygenerowała **70% wpływów** uzyskanych z eksportu (**2,1 mld EUR**, wzrost o **12% r/r**). **Głównymi odbiorcami produktów mlecznych na rynku unijnym były:** Niemcy (20% wartości – 613 mln EUR), Czechy (7% – 220 mln EUR), Rumunia (5% – 156 mln EUR), Niderlandy (5% – 137 mln EUR) oraz Włochy (4% – 130 mln EUR).

Udział **krajów pozaunijnych** w wywozie produktów mlecznych z Polski **stanowił 30%**. Przychody uzyskane z eksportu wyniosły **891 mln EUR** i były o **5% mniejsze** niż w okresie styczeń–październik 2023 r. **Największy udział w polskim eksporcie ogółem spośród krajów pozaunijnych miały:** Algieria (6% – 171 mln EUR), Wielka Brytania (5% – 154 mln EUR), Ukraina (3% – 85 mln EUR), Arabia Saudyjska (2% – 52 mln EUR) i Chiny (2% – 50 mln EUR).

Największe wpływy uzyskano z eksportu **serów i twarogów (995 mln EUR)**, mleka płynnego i śmietany (564 mln EUR), lodów (381 mln EUR), mleka zagęszczonego i w proszku (351 mln EUR), masła i tłuszczów mlecznych (331 mln EUR) oraz jogurtów i napojów fermentowanych (202 mln EUR).

Struktura geograficzna eksportu produktów mlecznych z Polski* w okresie styczeń–październik 2024 r.

*kody CN 0401-0406, 2105, 3501 10

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

² Wyniki polskiego handlu zagranicznego produktami mlecznymi zostały obliczone w oparciu o wstępne dane Ministerstwa Finansów

i dotyczą artykułów o kodach CN 0401-0406, 2105 oraz wybranych produktów z pozycji CN 3501.

Ceny zbytu (netto) masła, odtłuszczonego mleka w proszku i pełnego mleka w proszku (według ZSRIR MRiRW)

Tydzień	Masło ekstra konfekcjonowane			Masło ekstra w blokach			Odtłuszczone mleko w proszku			Pełne mleko w proszku		
	zł/kg	tygodniowa zmiana w % ¹⁾	EUR/kg ²⁾	zł/kg	tygodniowa zmiana w % ¹⁾	EUR/kg ²⁾	zł/kg	tygodniowa zmiana w % ¹⁾	EUR/kg ²⁾	zł/kg	tygodniowa zmiana w % ¹⁾	EUR/kg ²⁾
14-20.10.24	36,04	0,2	8,38	33,32	1,6	7,75	10,73	1,4	2,49	19,83	5,0	4,61
21-27.10.24	36,52	1,3	8,43	33,22	-0,3	7,66	10,50	-2,1	2,42	18,60	-6,2	4,29
28.10-03.11.24	36,25	-0,7	8,33	35,53	7,0	8,17	10,30	-1,9	2,37	18,63	0,2	4,28
04-10.11.24	36,51	0,7	8,41	32,93	-7,3	7,59	10,67	3,6	2,46	19,81	6,3	4,56
11-17.11.24	37,08	1,5	8,55	34,97	6,2	8,06	11,29	5,8	2,60	20,18	1,9	4,65
18-24.11.24	38,26	3,2	8,83	36,06	3,1	8,32	10,83	-4,0	2,50	20,64	2,3	4,76
25.11-01.12.24	38,54	0,7	8,94	37,44	3,8	8,69	10,95	1,1	2,54	19,67	-4,7	4,57
02-08.12.24	38,73	0,5	9,04	36,68	-2,0	8,56	10,80	-1,4	2,52	19,16	-2,6	4,47
Miesięczna zmiana ceny w %	x	6,1	x	x	11,4	x	x	1,2	x	x	-3,3	xi
Roczna zmiana ceny w %	x	36,5	x	x	49,2	x	x	-2,8	x	x	20,0	xi

1) zmiany cen w % odnoszą się do cen prezentowanych w zł/kg

2) wg średniego kursu EBC w danym tygodniu; kurs w ostatnim prezentowanym okresie 2-8.12.24: 1 EUR = 4,2832 PLN

Ceny skupu mleka bez VAT wg siedziby producenta

Województwa	w październiku 2024 r.	Zmiana ceny w %	
	w zł/hl	miesięczna	roczna
POLSKA	220,23	5,7	12,6
Dolnośląskie	221,26	6,5	16,0
Kujawsko-pomorskie	213,02	6,1	14,3
Lubelskie	226,27	5,6	16,7
Lubuskie	221,59	7,2	13,8
Łódzkie	205,31	4,4	11,9
Małopolskie	203,56	2,4	11,8
Mazowieckie	220,25	5,6	13,4
Opolskie	216,82	5,4	13,1
Podkarpackie	217,04	4,1	14,6
Podlaskie	231,12	5,9	9,8
Pomorskie	211,19	5,9	12,5
Śląskie	217,25	4,8	12,5
Świętokrzyskie	214,26	5,3	11,9
Warmińsko-mazurskie	223,85	7,1	13,7
Wielkopolskie	216,07	5,5	13,1
Zachodniopomorskie	216,05	6,5	13,3

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Ceny produktów mlecznych na rynkach zagranicznych

	Jednostka miary	Średnia cena	Zmiana średniej ceny w %			Średnia cena w zł/kg*
			tygodniowa	miesięczna	roczna	
Ceny na rynkach wewnętrznych UE w dniach 30.11 - 04.12.2024 r.						
Masło w blokach						
Niemcy	EUR/kg	8,15	0,0	1,9	50,9	34,96
Francja	EUR/kg	7,49	0,5	-	29,6	32,11
Niderlandy	EUR/kg	7,30	-7,6	-4,6	31,1	31,32
Oddłuszczone mleko w proszku						
Niemcy	EUR/kg	2,65	-0,9	4,7	-2,8	11,37
Francja	EUR/kg	2,60	0,6	6,2	-1,3	11,15
Niderlandy	EUR/kg	2,67	1,1	4,7	3,9	11,45
Pełne mleko w proszku						
Niemcy	EUR/kg	4,44	-0,3	2,5	17,5	19,03
Francja	EUR/kg	4,21	-0,7	3,2	10,8	18,06
Niderlandy	EUR/kg	4,43	2,3	5,7	19,7	19,00
Ceny światowe (na bazie FOB - w portach Europy Zachodniej) z 6.12.2024 r.						
Masło	USD/t	8 150	-2,0 ^{1/}	-4,1	35,3	32,88
OMP	USD/t	2 800	1,8 ^{1/}	2,3	-3,9	11,30
PMP	USD/t	4 650	0,3 ^{1/}	0,0	13,4	18,76

1/ Zmiana średniej ceny w portach Europy Zachodniej w odniesieniu do notowania z 22.11.2024 r.

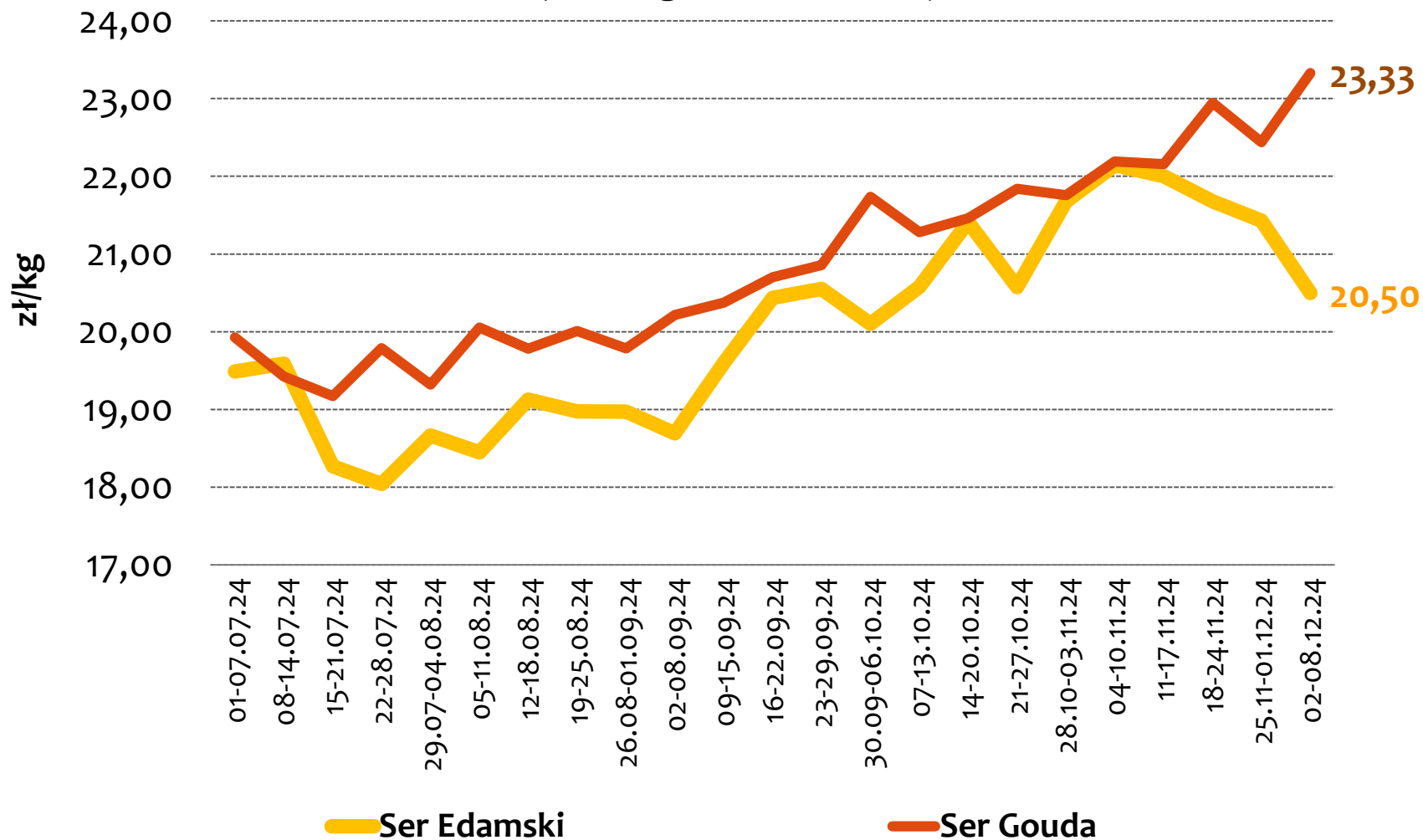
* Z przeliczenia według kursu NBP:

Średni kurs z 04.12.2024 r.: 1 EUR = 4,2899 PLN

Średni kurs z 06.12.2024 r.: 1 USD = 4,0341 PLN

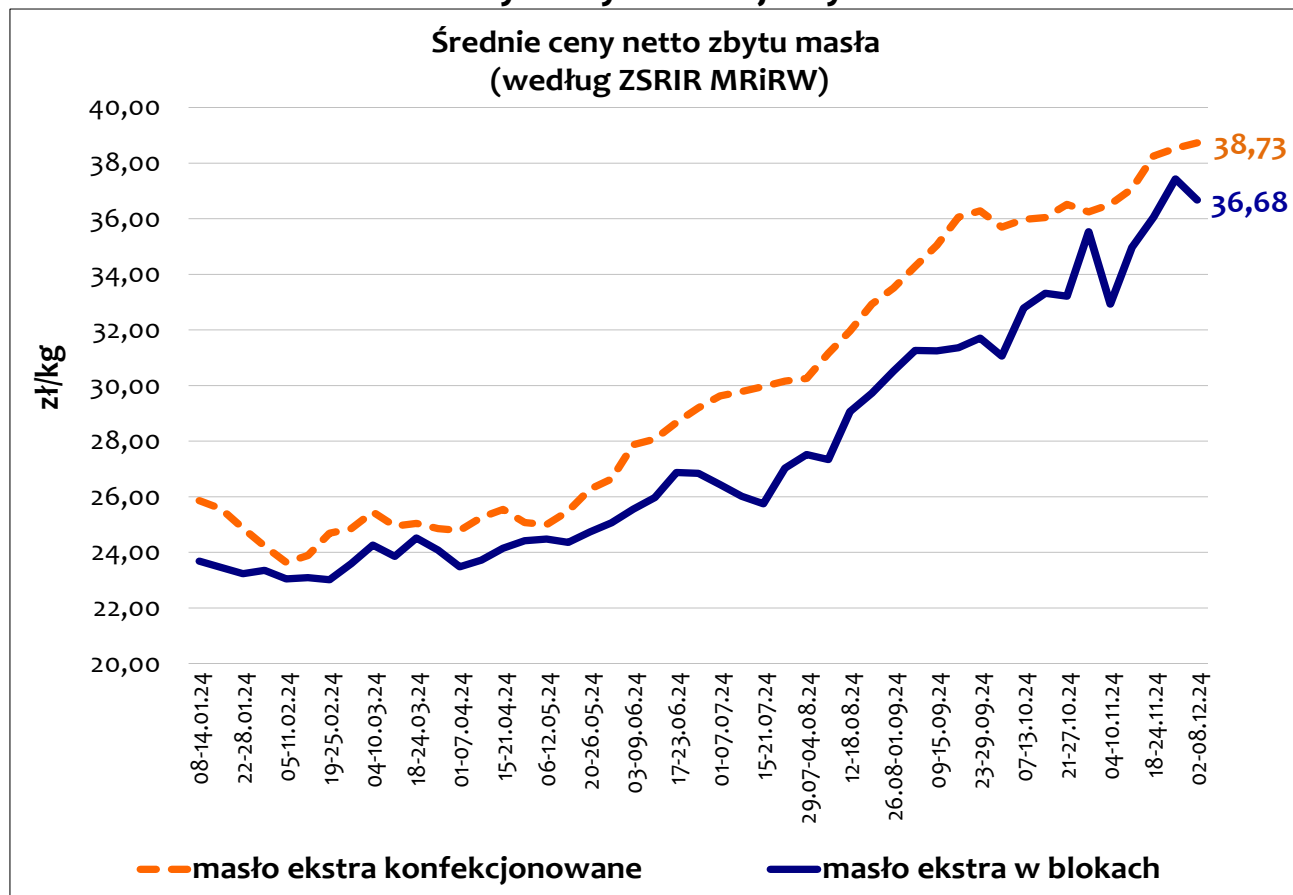
Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych CLAL i NBP.

Średnie krajowe ceny netto zbytu serów Edamski i Gouda (według ZSRIR MRiRW)

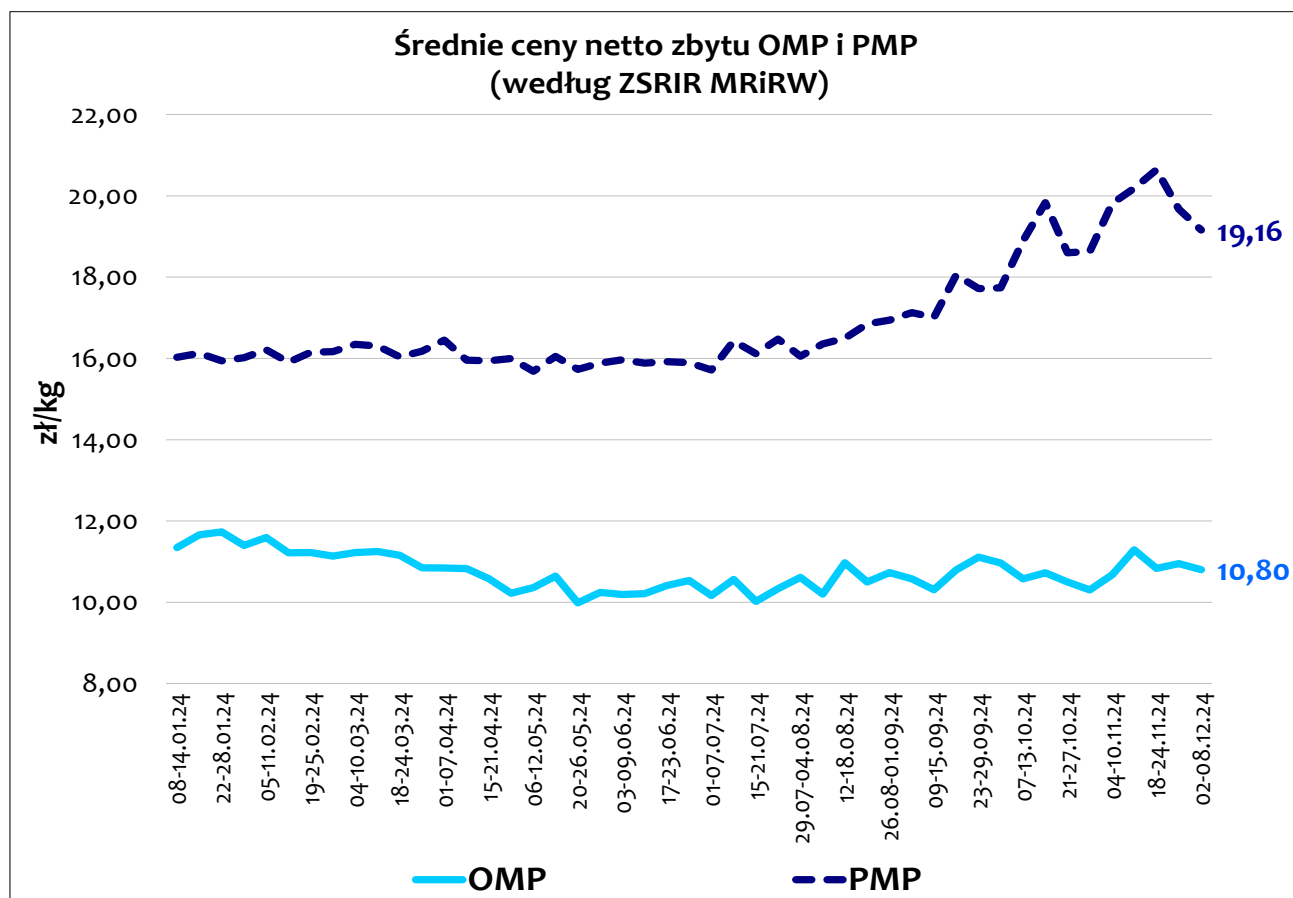

Ceny na rynku krajowym

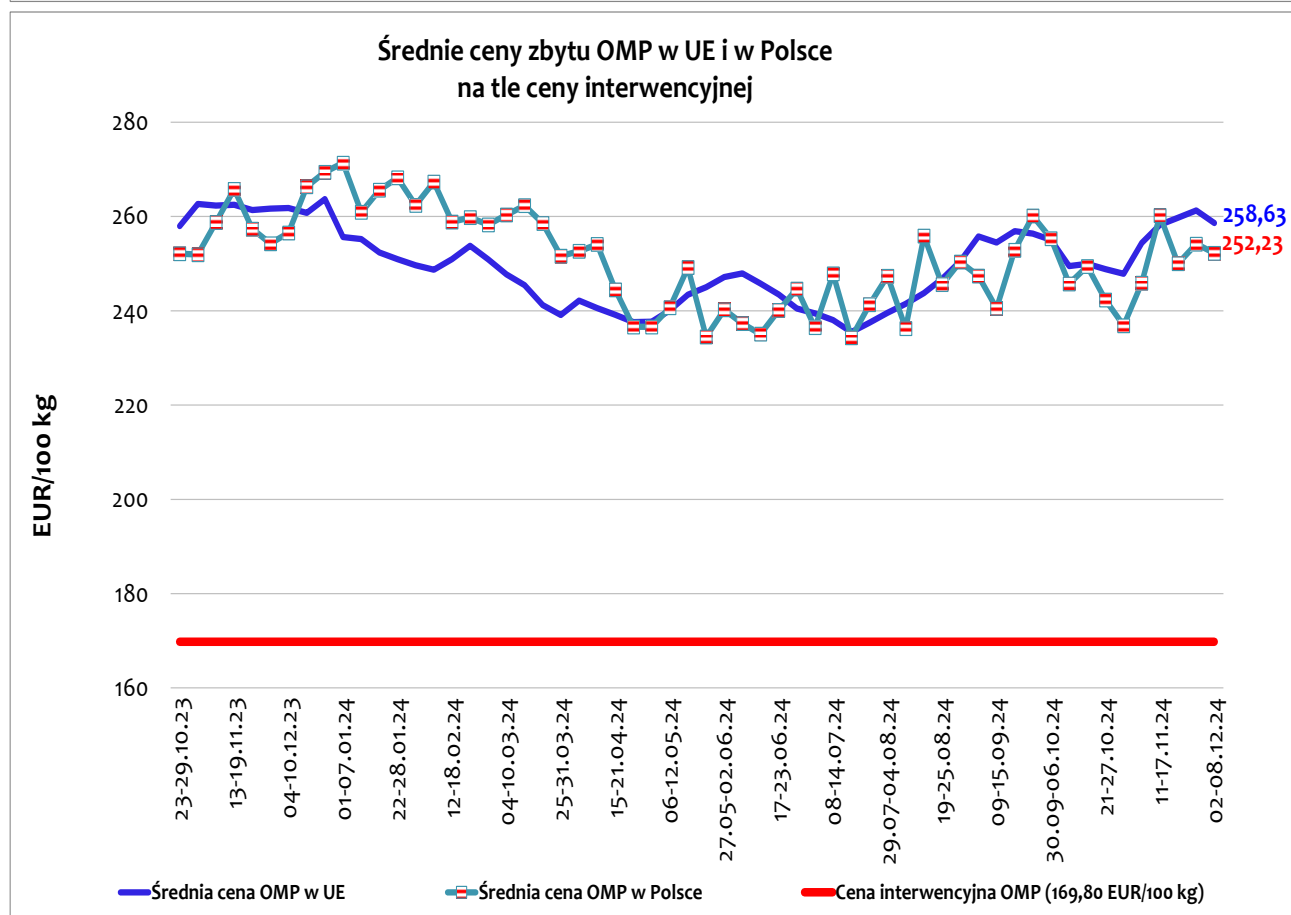
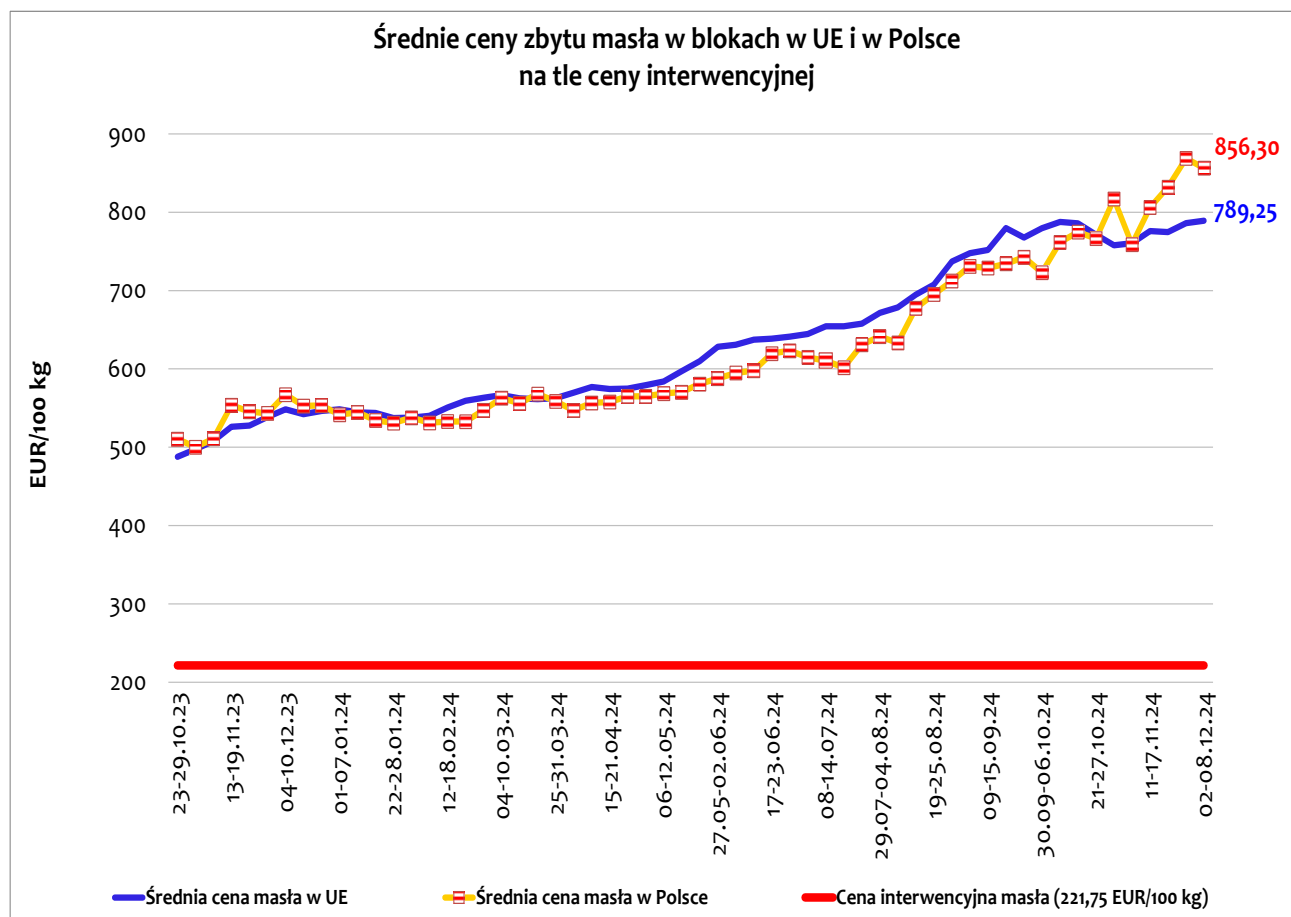
Średnie ceny netto zbytu masła
(według ZSRIR MRiRW)

Średnie ceny netto zbytu OMP i PMP
(według ZSRIR MRiRW)

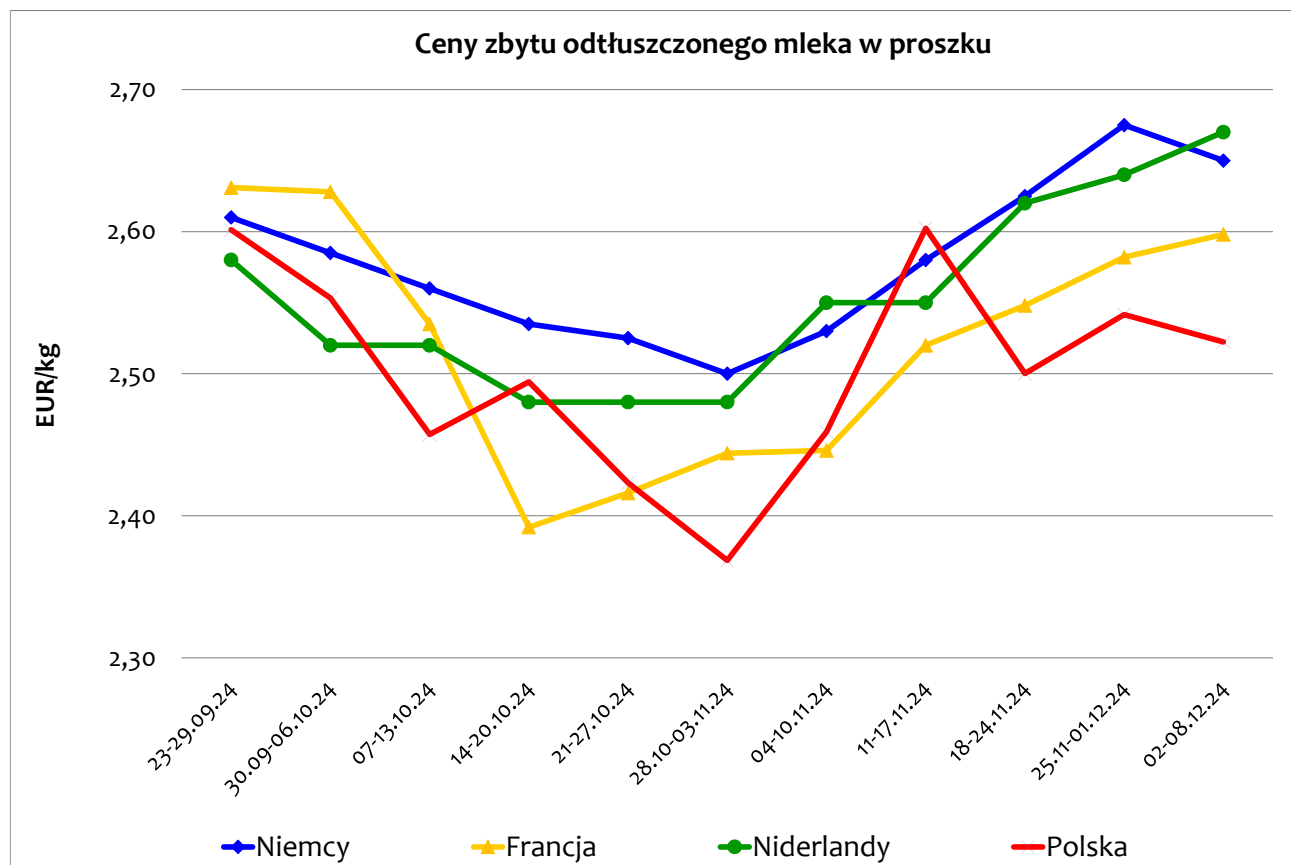
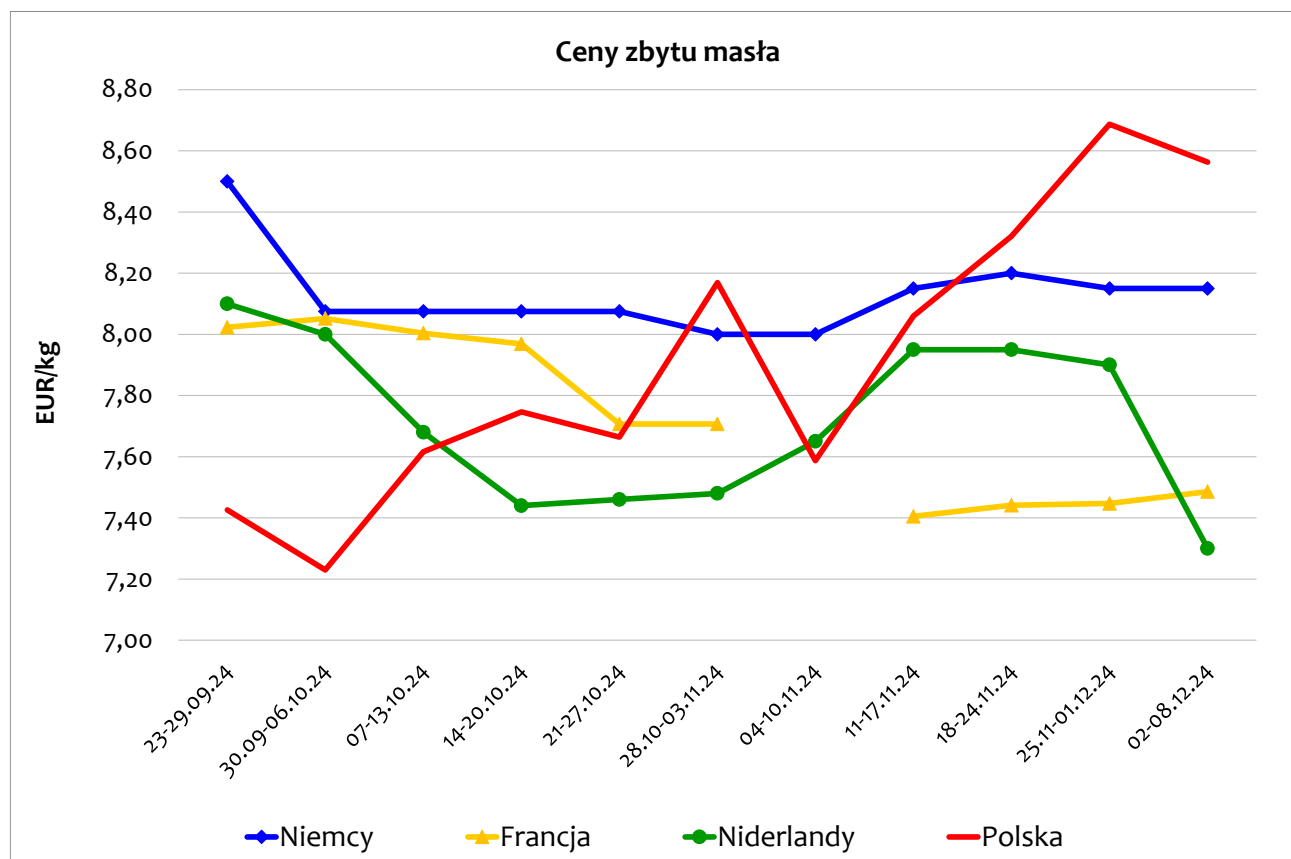

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych ZSRIR MRiRW.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych KE.

Ceny na rynkach zagranicznych

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych CLAL i ZSRIR MRiRW.